

Současné Srbsko

Tradice, zvyky, svátky

Svátky 2020

- 1.–2. ledna: NOVÝ ROK
- 7. ledna: VÁNOCE (pr.)
- 15.–17. února: DEN STÁTNOSTI
- 10.–13. dubna: VELIKONOCE (nepr.)
- 17.–20. dubna: VELIKONOCE (pr.)
- 1. května: SVÁTEK PRÁCE
- 24. května: RAMAZAN BAJRAM (isl.)
- 31. července: KURBAN BAJRAM (isl.)
- 28. září: JOM KIPUR (žid.)
- 11. listopadu: KONEC 1. SVĚTOVÉ VÁLKY
- 25. prosince: VÁNOCE (nepr.)

Božić – pravoslavné Vánoce (7. ledna)

- 6týdenní půst
- Badnji dan – poslední den půstu
  - PEČENICA – sele či jehně
  - Zákaz drůbeže
  - Vracení dluhů a půjčených věcí

Badnje večer („štědrý večer“)

- Do domu se vnáší BADNJAK
- „Dobar dan, badnjače“
- Slouží jako vánoční stromek
- Sláma – symbol Kristova narození

Boží hod

- Vánoční chléb (božični hleb – česnica)
  - Zdobení symboly
  - Zapečená mince
- Pečenica
- Čorba
- Sarma
- Pita
- Cukroví

Vertepaši (Tři králové)

Vánoční rituál

- Zapálení kadidla
- Kropení chleba vínem
- Modlení vestoje
- Lámání chleba
- Obcházení stolu
- Obcházení domu s kadidlem

Mir božiji!

Hristos se rodi!

Vaskrs (pravoslavné Velikonoce)

- 17.–20. dubna 2020
- VELKÝ PÁTEK
  - Večerní bohoslužba s plaštanicí

Barvení vajec

- Červené vejce: čuvarkuća (ochránce domu)
- Noc před vzkříšením ve vodě
  - Rituální mytí celé rodiny

DEN VZKŘÍŠENÍ

- Dlouhé vyzvánění zvonů

Hristos vaskrse!

Vaistinu vaskrse!

SLAVA (krsna slava, krsno ime)

- Typicky srbský rodinný svátek (UNESCO)
- Spojen s kultem rodinného patrona (spojení „křtem“)
- Nejčastější patroni: Mikuláš, Archanděl Michael, Jiří, Jan Křtitel, Dimitrij Soluňský, Sáva

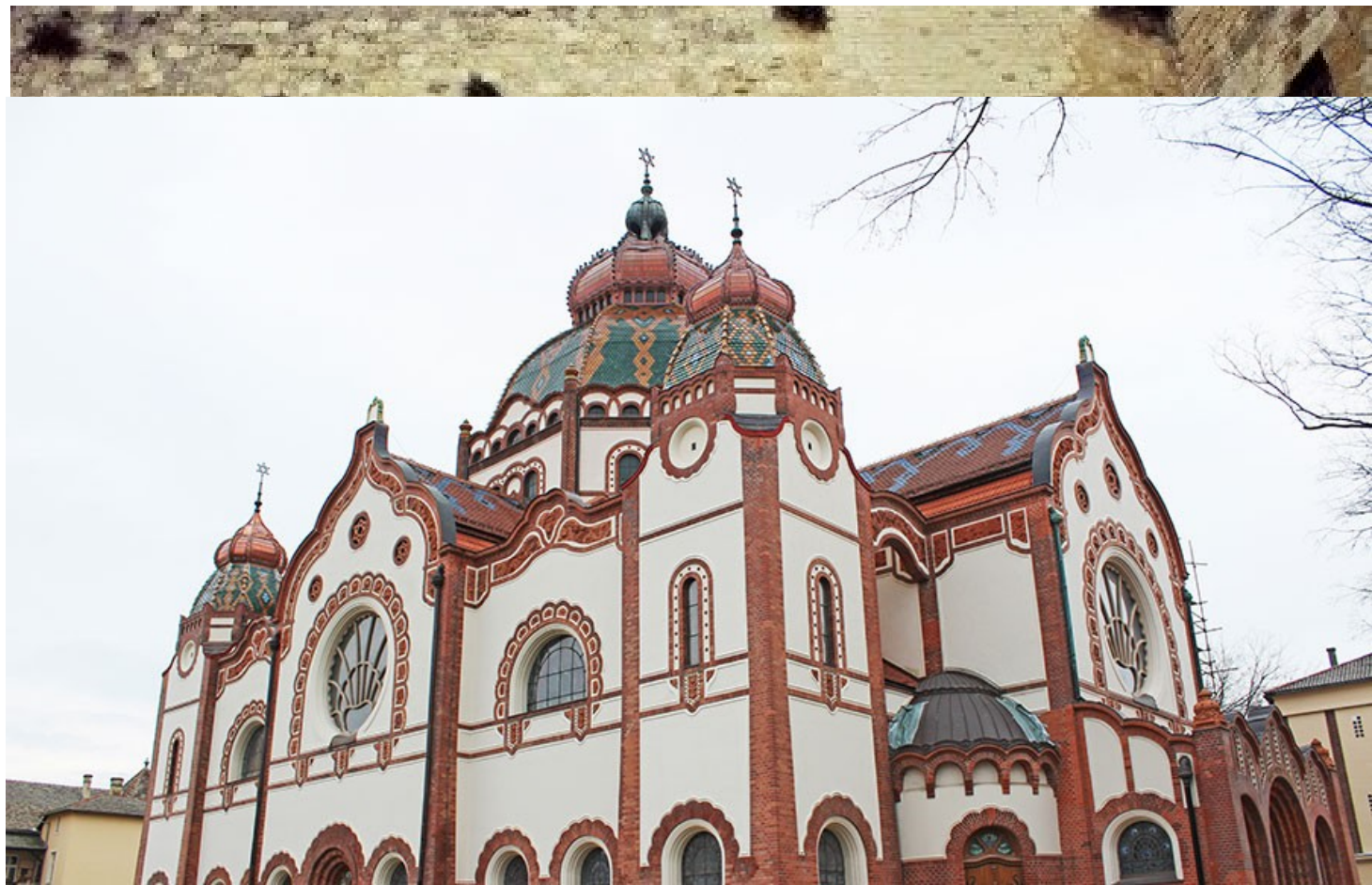
SLAVSKÝ STŮL

- Slavski kolač
- Slavsko žito (koljivo)
- Červené víno
- Svíce
- Seznam členů rodiny
- Kadidelnice
- Ikona rodinného světce

JOM KIPUR (Den smíření)

- 10. den po roš-ha-šana (židovský nový rok)
- Zákaz jídla a pití
- Očištění od hříchů
- Smíření s nepřáteli
- 1973 – jomkipurská válka
  - Nový rozměr svátku

RAMAZAN BAJRAM (eid-al-fitr)

- První tři dny měsíce ševval (po měsíci ramaddanu)
- 30denní ibadet (půst)
- Iftar – večerní jídlo v době půstu
- Před modlitbou mytí a jezení lichého počtu datlí
- Cesta do a z mešity rozdílná
- Smíření, almužna

KURBAN BAJRAM (svátek oběti)

- 10. den měsíce dhú'l-hidždža
- Spojen s poutí do Mekky a rituálními
- Kurban – zvíře určené pro oběť (ovce
- Zákaz půstu
  - Čimbur
  - Baklava
  - Bosanski lonac

PHOTO BY GASTRODIVA

© thedeliciouscrescent

SVĚTSKÉ SVÁTKY

- Den státnosti: 15. a 16. února
  - 1804 – první srbské povstání
  - 1835 – první ústava Srbského knížectví
- Den míru: 11. listopadu
  - Symbolem je květ ramondie a stuha z albánské medaile

VÝZNAMNÉ DNY (pracovní)

- 27. leden: Savindan (den
- 22. duben: Den obětí hol
- 9. květen: Den vítězství
- 24. květen: Den Cyrila a M
- 28. červen: Vidovdan (de
- 15. září: Den srbské jednoc
- 21. říjen: Den památky sr
– Kragujevac)

